

Fyll i arbetsbeskrivningen genom att ersätta den ljusgrå texten med din egen text. Spara och bifoga dokumentet i samma mapp som resten av ditt bidrag. För att delta i tävlingen måste du också betala en anmälningsavgift på 250 kronor. Sätt in pengarna på BG 546-3880. Betalningsmottagare är Föreningen grävande journalister. Märk talongen med det arbetsnamn du valt åt ditt bidrag.

NAMN:

Kina Pohjanen

E-POST:

Kina.pohjanen@sverigesradio.se

ARBETSNAMN:

Ung tjej sökes – komplettering

Detta är en komplettering till den ansökan vi skickade in i början av hösten. De två delarna av granskningen, del 1 som sändes i början av 2014 och del 2 som sändes i december 2014 bör alltså ses som en och samma granskning.

KATEGORI:

Lokalradio

DESSA PERSONER ANMÄLS OCH KAN NOMINERAS

Kina Pohjanen, Tomas Magnusson

FÖRUTOM OVANSTÅENDE DELTOG FÖLJANDE PERSONER

Lisa Helgesson, nyhetschef, arbetsledare

PUBLICERINGSDATUM

Denna uppföljning publicerades 8, 9, 14, 16, 18, 19 december och var alltså andra delen i vår granskning. Första delen publicerades under januari, februari och mars (vilket framgår av den ansökan vi skickade in i höstas).

VAR PUBLICERADES JOBBET?

P4 Uppland Sveriges Radio, samt vissa inslag i SR Ekot

Hela serien finns också på P4 Upplands webb:

<http://sverigesradio.se/sida/gruppsida.aspx?programid=114&grupp=20593>

Denna arbetsbeskrivning skall bifogas till alla bidrag som lämnas in till Guldspaden. Vid frågor – kontakta FGJs kansli.
Telefon: 08-665 40 10 **E-post:** kansli@fgj.se. För att delta i tävlingen måste du också betala en **anmälningsavgift** på **250 kronor**. Sätt in pengarna på **BG 546-3880**. Betalningsmottagare är Föreningen grävande journalister. Märk talongen med det arbetsnamn du valt åt ditt bidrag.

BESKRIV RESULTATET AV GRÄVET KORTFATTAT

Efter vår granskning i början av 2014 – som bland annat avslöjade att Uppsalapolisen inte spanar mot sexköp av barn, vilket betyder att de som köper sex av barn och unga går fria – lovade polisen bättring. Uppsalapolisen skulle satsa mer på arbetet mot sexköp av barn så man då, man skulle börja spana på nätet mot det här. Och länspolismästaren utlovade mer resultat. Nu har det gått snart ett år, och vi har granskat hur det har gått med den saken.

Vi kan nu visa att den satsning som polisen utlovade inte lett till att ett enda nytt fall upptäckts och utretts. Noll anmälda fall under 2014. Det är den lägsta siffran på sex år.

Polisen säger att utredningar av sexköp av barn har högsta prioritet. Men vi visar hur utredningar bOLLAS runt inom polisen och drar ut på tiden. Utredningar av sexköp av barn ska vara färdiga inom tre månader efter att en skäligen misstänkt finns. Här har utredningar tagit upp till ett år, och till och med mer än så. I ett fall tog det ett år och åtta månader från anmälan till åtal.

Vi visar att de som åker dit för att ha köpt sex av barn och unga ofta slipper rättegång och istället erbjuds böter.

Vi har fått interna kritiker att ta bladet från munnen och tala ut. Kritiker som menar att arbetet mot sexköp av barn och unga sopas undan och prioriteras ner. Detta trots att polisledningen säger att man satsar.

I den här uppföljningen har vi med hjälp av intervjuer, granskning av resultat generellt och i konkreta fall, på ett ännu tydligare vis kunnat blottlägga varför barnsexhandeln inte hamnar högre på dagordningen. Och det handlar bland annat om attityder inom polis och rättsväsende.

PÅ VILKET SÄTT ANSER DU ATT GRÄVET UPPFYLLER KRITERIERNA FÖR GULDSPADEN?

Genom att tålmodigt följa upp och syna polisens förklaringar och löften från vår granskning i början 2014, har vi fördjupat bilden av hur polisen står handfallna inför barn och unga som sexutnyttjas.

Tillsammans med den första delen av granskningen där vi också visade att sexhandeln med barn och unga är utbredd, att den sker öppet och att polisen inte prioriterar att jobba mot den, uppfyller det kriterierna för Guldspaden.

HUR UPPSTOD URSPRUNGSIDÉN TILL PROJEKTET?

Redan när polisen lovade bättring efter första delen av vår granskning i början av 2014 bestämde vi oss för att syna deras kort och följa upp deras löften i slutet av året.

VILKA ARBETSMETODER TILLÄMPADES?

Vi beskriver här hur vi arbetade med andra delen av vår granskning "Ung tjej sökes". Arbetet med första delen beskrivs i den anmälan vi skickade in i höstas, eftersom det sändes i början av 2014.

Denna arbetsbeskrivning skall bifogas till alla bidrag som lämnas in till Guldspaden. Vid frågor – kontakta FGJs kansli.
Telefon: 08-665 40 10 **E-post:** kansli@fgj.se. För att delta i tävlingen måste du också betala en **anmälningsavgift** på **250 kronor**. Sätt in pengarna på **BG 546-3880**. Betalningsmottagare är Föreningen grävande journalister. Märk talongen med det arbetsnamn du valt åt ditt bidrag.

Uppsalapolisen uppger att man numera har två personer som jobbar med att spana på sexköp av barn på internet. Polisen säger sig dock inte kunna säga hur mycket spanarna jobbar med just det här området, eller vilka resurser de lägger på det. De vill heller inte tala om vad de här två poliserna heter, och vi får inte tala med dem. Till slut lyckas vi ändå nå en av dem, men hen vill inte prata med oss.

Vi fokuserade då på att granska resultaten av de spaningar polisen säger att de nu har börjat med. Brottsstatistiken visade på noll upptäckta fall av sexköp mot barn under 2014, och slagningar i polisens så kallade K-diarium bekräftade detta. Polisen hävdar att arbetet med att spana efter det här är svårt, bland annat för att sexköpare och säljare drar sig undan på nätet och är svåra att hitta. Men när vi själva gör kontroller av detta lyckas vi varje gång inom loppet av några minuter hitta flera säljare och köpare som öppet annonserar på nätet.

För att få en bild av den interna kommunikationen inom polisen efter vår granskning i början av 2014 begärde vi ut kopior på e-postloggar från och till utvalda chefer inom Uppsalapolisen. Här stötte vi omgående på problem. Vi fick inte de handlingar vi begärde. Efter omfattande kommunikation med polismyndigheten har vi fortfarande inte fått allt vi begärt ut. De loggar och mail som vi till slut lyckades få tag på gav oss dock en tydlig bild av hur utredningar av sexköp mot barn och unga prioriteras ned.

Vi valde också att på nytt se över ett av de fall vi granskade tidigare, där en mängd män köpt sex av en 17-årig tjej. Vi kunde nu genom intern e-post inom polisen som vi hade begärt ut, se hur det här ärendet hade bollats runt och prioriterats ned inom polisen. Tre enheter hade varit inblandade, och ingen har tid eller resurser för det här. Polisen konstaterar själva internt att "detta innebar att ärendet fördröjdes". I början på 2014 hade polisen - tio månader efter att de fått in fallet - inte förhört hälften av de misstänkta torskarna. Och det visade sig att det fallet hade fortsatt att dra ut på tiden. Nio av tio torskare hade till slut fått böter, men flickan väntade fortfarande på beslut om huruvida den tionde mannen skulle ställas inför rätta eller ej. Vi nekades att få se de kompletta förundersökningarna i det här fallet (vi fick se förhör och försättsblad, men inte allt med hänvisning till att förundersökningen ännu ett år och åtta månader efter anmälningarna ännu pågick). Vi begärde också ut de strafförelägganden som fanns. Dessa visade att åklagare och polis hade misslyckats med att visa att männen visste om flickans låga ålder, och därför erbjöds männen böter för köp av sexuell handling av vuxen, istället för rättegång. Men vi kunde också hitta att i ett av fallen - där åklagaren lyckats bevisa att mannen visste om att flickan var under 18 år - erbjöds mannen *ändå* böter istället för rättegång.

Vi sökte också upp ett case som vi träffade i början av året, en 17-årig tjej som sålde sex i Uppsala vid sidan av gymnasiestudierna. Hon hade träffat sina sexköpare genom internetannonsering och var mycket kritisk till att annonseringen får pågå helt öppet och att polisen enligt henne inte verkar ingripa alls. Hon berättade att när hon såg att andra i hennes ålder sålde helt öppet gav det henne en skjuts att också göra det, om andra kunde så kunde hon. I en ny intervju med henne berättade hon den här gången mer öppet om det självskadebeteende som hade fått henne att söka sig till barnsexhandeln. Och hur de för henne helt normala och välanpassade sexköparna ställde sig helt kallsinniga till hennes synliga skärsår och uppenbara dåliga mående.

Denna arbetsbeskrivning skall bifogas till alla bidrag som lämnas in till Guldspaden. Vid frågor – kontakta FGJs kansli.
Telefon: 08-665 40 10 **E-post:** kansli@fgj.se. För att delta i tävlingen måste du också betala en **anmälningsavgift** på **250 kronor**. Sätt in pengarna på **BG 546-3880**. Betalningsmottagare är Föreningen grävande journalister. Märk talongen med det arbetsnamn du valt åt ditt bidrag.

VILKA TYPER AV KÄLLOR ANVÄNDES?

Polisens interna e-post. Förundersökningsprotokoll. Strafförelägganden. Domar. Polisens K-diarium. Brås statistikdatabas. Rikspolisstyrelsens rapporter om människohandel och prostitution. Muntliga källor.

VILKA PROBLEM STÖTTE DU PÅ UNDER ARBETET?

Precis som i vår granskning i början av 2014 så mötte vi ett starkt motstånd hos polisen. Handlingar lämnades inte ut, eller så tog de orimligt lång tid att få ut. Vissa handlingar väntar vi fortfarande på.

Flera av problemen beskrivs under metodavsnittet. Det handlade bland annat om vår önskan att få ut polisens e-postlogg och e-post. Efter vår begäran av att få ut en förteckning över in- och utgående e-post under en viss tidsperiod för tre namngivna polischefer fick vi ut ofullständiga skärmdumpar för in- eller utkorg hos de olika personerna. För att få en fullständig lista begärde vi ut säkerhetskopiering av ingående och utgående mail under tidsperioden. Där fick vi svaret från polisen att en sådan bara finns på en server i Stockholm och att den var gammal och långsam och upptagen med en begäran från en annan journalist. Vi försökte vid flera tillfällen skynda på processen. Eftersom det utlämnandet drog ut på tiden begärde vi också ut en skärmdump av undermapparna i mailkorgen där de tre polischeferna kan ha lagt mail från den bestämda tidsperioden. Vi fick avslag med hänvisning till att poliserna inte har några mail i sina undermappar från den perioden. Vi fick därefter också avslag på vår begäran om att få ut en kopia på säkerhetskopiering av in- och utgående post. Polismyndigheten hänvisade till en dom i Kammarrätten i Jönköping som precis kommit. Vi har överklagat det beslutet till Kammarrätten och arbetar med en JO-anmälan av polisens hantering av vår begäran av e-postloggar.

Under hösten begärde vi ut ett antal mail från den lista vi fick ut, de ofullständiga skärmdumparna. De mailen fick vi ut, men vissa delar var maskade.

Ett annat problem var att vi nekades att få se hela förundersökningarna i det fall vi ville gå till botten med och som nämns ovan, det med hänvisning till att ett fall fortfarande pågick. Vi använde oss av den information som vi trots allt fick, samt de strafförelägganden som fanns.

När vi ville granska hur polisen arbetade fick vi bland annat inte prata med de poliser som är de utsedda spanarna. Hur vi gick tillväga då finns beskrivet under metodavsnittet.

HUR LÅNG TID TOG PROJEKTET?

Ca 4 veckor då vi båda jobbade med höstens uppföljning på vårens första del av granskningen.

VILKA REAKTIONER HAR ARBETET FÅTT FRÅN MYNDIGHETER OCH KOLLEGOR?

Tillträdande regionspolischef (för bland annat Uppsala län) Carin Götblad säger att man nu ska sätta större fokus på sexbrott mot barn.

Nuvarande justitieminister Morgan Johansson reagerade och vill se strängare straff för de som köper sex av barn och unga.

Förra justitieministern Beatrice Ask (M) reagerade på vår uppföljning och var kritisk mot Uppsalapolisen.

Denna arbetsbeskrivning skall bifogas till alla bidrag som lämnas in till Guldspaden. Vid frågor – kontakta FGJs kansli.
Telefon: 08-665 40 10 **E-post:** kansli@fgj.se. För att delta i tävlingen måste du också betala en **anmälningsavgift** på **250 kronor**. Sätt in pengarna på **BG 546-3880**. Betalningsmottagare är Föreningen grävande journalister. Märk talongen med det arbetsnamn du valt åt ditt bidrag.

Vi har precis som i vår tidigare granskning fått många reaktioner från allmänhet, intresseorganisationer och kollegor under och efter vår rapportering, med kritik mot polisen.

HAR PROJEKTET ANMÄLTTS TILL PO, GRANSKNINGSNÄMNDEN ELLER ANNAN INSTANS?

Nej, inte såvitt vi vet.

TELEFON/E-POST TILL NOMINERADE JOURNALISTER:

Kina Pohjanen 0768-761862, kina.pohjanen@sverigesradio.se

Tomas Magnusson, 018-174101, thomas.magnusson@sverigesradio.se

GLÖM INTE: För att delta i tävlingen måste du också betala en **anmälningsavgift** på **250 kronor**. Sätt in pengarna på **BG 546-3880**. Betalningsmottagare är Föreningen grävande journalister. Märk talongen med det arbetsnamn du valt åt ditt bidrag.

Denna arbetsbeskrivning skall bifogas till alla bidrag som lämnas in till Guldspaden. Vid frågor – kontakta FGJs kansli.
Telefon: 08-665 40 10 **E-post:** kansli@fgj.se. För att delta i tävlingen måste du också betala en **anmälningsavgift** på **250 kronor**. Sätt in pengarna på **BG 546-3880**. Betalningsmottagare är Föreningen grävande journalister. Märk talongen med det arbetsnamn du valt åt ditt bidrag.